

КАЗУС 8

Районният съд признал за виновен и осъдил Иванов на две години „лишаване от свобода“, ефективно. С присъдата съдът определил още режима и затворното заведение за изтърпяване на наказанието, уважил граждански иск и присъдил Иванов да заплати разноските по делото. Присъдата влязла в сила.

Шест месеца след привеждането на наказанието в изпълнение, в районната прокуратура се получила молба от Иванов. В нея той сочел, че по друго дело, по което бил осъден на една година „лишаване от свобода“ е бил с мярка за неотклонение „задържане под стража“ в продължение на три месеца и че същото наказание вече бил изтърпял в затвора, където прекарал дванайсет месеца, преди да бъде осъден по делото, наказанието по което изтърпявал понастоящем. Посочил още, че престъплението, за което било второто дело бил извършил докато се гледал първото, както и че по второто дело бил с мярка „задържане под стража“ в продължение на четири месеца. В края на молбата си Иванов сочел, че не иска да стои повече затворен и молея за справедливост.

След като се запознал с молбата, прокурорът от районната прокуратура произнесъл постановление, с което я отхвърлил. В него посочил, че Иванов трябва да продължи да бъде затворен докато изтече срока на наказанието му и че въпросите за справедливостта на наказанията били предмет на преценка на съдилищата при постановяване на присъдите, а прокуратурата само привежда в изпълнение влезлите в сила осъдителни съдебни актове, без да може да ги ревизира.

Иванов обжалвал постановлението. Няколко дни след като обжалвал, преди да получи отговор, той изпратил в районната прокуратура тъжба. В нея сочел, че здравословното му състояние рязко се е влошило и че спешно трябва да се лекува. Прокурорът от районната прокуратура поискал справка от затвора. От там отговорили, че Иванов страда от рядко и тежко заболяване, което не може да бъде лекувано в болницата на затвора, поради липса на съответно квалифициран медицински специалист. Посочвало се и че такъв специалист нямало и в никое друго от лечебните заведения в системата на затворите. В справката било посочено и че ако своевременно не се предприеме нужното лечение, прогнозата за

Иванов

Прокурор
1

състоянието на осъдения е негативна. След като обмислил положението, прокурорът от районната прокуратура изпратил до затвора две писма. Първото било до началника на затвора, комуто разпоредил към Иванов да бъдат положени всички възможни за персонала на болницата към затвора грижи. Второто писмо било до Иванов, чрез началника на затвора – с него прокурорът осведомил осъдения за разпореждането си до началника на затвора в първото писмо и посочвал, че наказанието все пак трябва да се изтърпи, а след това Иванов би могъл да потърси помощ от лекари, каквито намери за добре.

Скоро след това се получило постановление от окръжната прокуратура, с което тя се била произнесла по жалбата на Иванов срещу постановлението на районната. Още в същия ден обаче, в окръжната прокуратура се получило уведомително писмо от началника на затвора. В него тревожно се съобщавало, че здравословното състояние на Иванов продължавало да се влошава, но администрацията на затвора не може да направи нищо, поради липса в болницата към затвора на нужния специалист. Началникът на затвора допълвал, че близките на Иванов били намерили подходящо лечебно заведение и били готови веднага да го транспортират дотам стига да не бил в затвора, но Иванов имало да търпи още „лишаване от свобода“. В уведомителното си писмо началникът на затвора молел за отношение. Към него той бил приложил копия на писмата, които районната прокуратура била изпратила преди това съответно на него и на Иванов. Окръжната прокуратура се произнесла.

ВЪПРОСИ:

1. **Законосъобразен ли е отговора в постановлението на районната прокуратура? Трябвало ли е прокурорът да предприеме някакво друго действие и ако е трябвало – какво?**
2. **Как според Вас се е произнесла окръжната прокуратура по жалбата срещу това постановление?**
3. **Правилно ли е действал прокурорът от районната прокуратура по повод тѣжбата от Иванов?**
4. **Как е реагирала окръжната прокуратура по повод искането в писмото от началника на затвора „за отношение“?**

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ ПО КАЗУС № 8:

1. Законосъобразен ли е отговора в постановлението на районната прокуратура? Трябвало ли е прокурорът да предприеме някакво друго действие и ако е трябвало – какво?

Частично. Действително прокуратурата не може да ревизира влезли в сила осъдителни съдебни актове. Когато се е произнасял обаче, прокурорът е трябвало да приложи чл. 417 НПК и чл. 59 НК, като приспадне от срока на наказанието времето, през което Иванов е бил задържан под стража по делото, по което изтърпява наказание.

Същевременно, понеже между двете дела е налице съвкупност, прокурорът е следвало да отпрати до съда (постановил втората присъда) искане за произнасяне с определение по въпроса относно определяне на общо наказание на основание чл. 25, ал. 1, във вр. с чл. 23, ал. 1 НК (чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК) и приспадане на задържанятия – по мярка за неотклонение и за изтърпяване на наказание „лишаване от свобода“ по двете дела. Приспадането на задържането по второто дело при постановяване групиране на наказанията съдът може и следва да направи, независимо от произнасянето на прокурора по реда на чл. 417 НПК преди групирането.

Тъй като при групиране на наказанията по двете присъди и приспадане на задържанятия по мярка за неотклонение и за изтърпяване на наказание „лишаване от свобода“ по двете дела, ако общото наказание не бъде увеличено от съда (чл. 24 НК) с месец или повече Иванов би се оказал задържан в затвора с един месец в повече от срока на общото наказание, прокурорът от районната прокуратура е следвало да сезира окръжния прокурор за прекъсване изпълнението на наказанието (чл. 448, ал. 1, във вр. с чл. 447, т. 2 НПК) до влизане в сила на съдебен акт по въпроса за групиране на наказанията.

2. Как според Вас се е произнесла окръжната прокуратура по жалбата срещу това постановление?

Окръжната прокуратура (компетентен е окръжният прокурор по местоизтърпяването на наказанието – чл. 448, ал. 1 НПК) би следвало да отмени това на районната, като незаконосъобразно и да разпореди районната прокуратура да се произнесе по реда на чл. 417 НПК и да внесе в съда предложение по реда на чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК. Освен това окръжната прокуратура е следвало да прекъсне изпълнението на наказанието (чл. 448,

ал. 1, във вр. с чл. 447, т. 2 НПК), за да не се окаже Иванов неоснователно задържан в затвора след определяне на общото наказание и приспадане от него на всички задържания по двете дела, ако общото наказание не бъде увеличено от съда с месец или повече от месец (чл. 24 НК).

3. Правилно ли е действал прокурорът от районната прокуратура по повод тъжбата от Иванов?

Не. Тъй като болницата при затвора очевидно не е разполагала с капацитет да осъществи лечението на Иванов, както и предвид тежестта и негативната прогноза за развитието на заболяването и възможността той да бъде лекуван във външно за затвора лечебно заведение, прокурорът от районната прокуратура е следвало да изпрати тъжбата на окръжния прокурор, ведно със справката, която получил от началника на затвора, като предложи прекъсване изпълнението на наказанието на основание чл. 448, ал. 1, във вр. с чл. 447, т. 3 НПК.

4. Как е реагирала окръжната прокуратура по повод искането в писмото от началника на затвора „за отношение“?

Окръжният прокурор би трябвало да е постановил прекъсване изпълнението на наказанието на основание чл. 448, ал. 1, във вр. с чл. 447, т. 3 НПК.

КАЗУС 10

През месец ноември 2009 г., в гр. Л., Атанасов, който имал затруднения да изтегли кредит на свое име, помолил свой приятел - лицето Борисов, който до момента нямал ползвани банкови кредити, да кандидатства за потребителски кредит пред банка „О“ АД – клон Л. в размер на 5 000 лева и след това да му предаде изтеглената сума, срещу задължението да плаща вместо него дължимите се на банката месечни погасителни вноски.

Борисов проверил условията за кредитиране на посочената банка за отпускане на такъв кредит и се оказало, че едно от изискванията на банката било кредитоискателят да докаже определен трудов доход. Борисов обяснил на Атанасов, че е безработен и няма как да докаже такъв доход, на което последния отвърнал, че ще направи необходимото, за да го снабди с искания от банковата институция документ.

На 21.11.2009 г. Борисов депозирал пред Банка „О“ – клон Л искане за отпускане на потребителски кредит, към което приложил и предоставената му от Атанасов справка-декларация за месечно трудово възнаграждение, издадена от името на „С. П.“ ЕООД. Тя удостоверявала, че Борисов в момента работи във фирма „С. П.“ ЕООД на длъжност хлебар-пекар и получава месечно възнаграждение в размер на 365 лева.

Справка-декларацията Борисов предал лично на кредитния инспектор Василев, тъй като тя наред с другите изискуеми документи била необходимо условие за утвърждаването и отпускането на кредита. След два дни от банката се обадили на Борисов и го уведомили, че е одобрен за отпускането на кредита, като го поканили в цитирания по-горе банков клон да подпише договор за кредит. Борисов се явил лично в банката и подписал лично договора за кредит. След което по открита на негово име банкова сметка банката му превела размера на отпуснатия му потребителски кредит – сумата от 5 000 лева. Тази сума Борисов предоставил съгласно предварителната уговорка на Атанасов.

По повод обстоятелството, че Атанасов не успявал да плаща погасителните вноски по кредита, а Борисов считал, че няма задължения за това, банката извършила вътрешна проверка, при което било установено, че представената от него справка-декларация за трудовото му правоотношение не

Контролен Казус №1 Лу В

е била издадена от „С. П.“ ЕООД. Посоченото обстоятелство било безспорно установено и в хода на образуваното по сигнал на банката досъдебно производство чрез разпит на управителя и собственик на „С. П.“ ЕООД, както и от извършената съдебно-графическа експертиза, която установила неавтентичността на положения от негово име в справка-декларацията подпис. Действителният автор на подписът в хода на разследването, не бил установен.

Атанасов бил привлечен в качеството на обвиняем за престъпление по чл. 212 ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК за това, че:

На 21.11.2009 г. в гр. Л. чрез съставяне на неистински документ – справка – декларация за месечно трудово възнаграждение на кредитоискателя Борисов, съзнателно да е дал възможност на същия да получи без правно основание, чуждо движимо имущество – потребителски кредит в размер на 5000 лева от Б. „О.“ АД, клон Л. Борисов бил разпитан само като свидетел по делото.

Прокурорът внесъл обвинителен акт по така предявеното на Атанасов обвинение, като в хода на съдебното следствие фактическите обстоятелства на обвинителния акт били изцяло потвърдени. Първоинстанцият съд постановил изцяло оправдателна присъда, която била отменена по протест на прокурора от въззивния съд. Последният, при така установената фактическа обстановка, се произнесъл с нова присъда и признал подсъдимият Атанасов за виновен в извършването на престъпление по чл. 316 във вр. с чл. 308 ал. 1 от НК за това,

На същата дата и място/на 21.11.2009 г. в гр. Л/, съзнателно се ползвал от неистински официален документ – справка-декларация за месечно трудово възнаграждение на кредитоискателя Борисов, за да получи от „О.“ АД – клон Л. потребителски кредит от 5000 лева, като за самото съставяне на справката – декларация от него не може да се търси наказателна отговорност.

Подсъдимият Атанасов обжалвал посочената осъдителна присъда на въззивния съд, пред ВКС.

ВЪПРОСИ:

1. Извършени ли са престъпни деяния, от кого и каква е тяхната правна квалификация с посочване на съставомерните им признаци от фактическа страна.

2. Правилна ли е квалификацията, формулирана с обвинителния акт;
3. Правилна ли е квалификацията, по която била постановена новата въззивна присъда;
4. С постановяване на новата въззивна присъда за по-леко наказуем състав на престъпление допуснато ли е процесуално нарушение и какво;
5. В каква насока следва да бъде решението на ВКС;
6. В случай че след влизане на присъдата /осъдителна или оправдателна/ бъде установен съставителят на инкриминирания документ, същият следва ли да бъде наказателно преследван и какъв е възможният процесуален механизъм за това.

КАЗУС 5

Пункт I

Димитрова и Петрова се познавали от няколко години. През месец юли 2002 година двете наели под наем жилище, находящо се в гр. Х., собственост на Иванов, като му се представили за майка и дъщеря. Двете работели като компаньонки, като в жилището постоянно живеела Димитрова, а Петрова се прибирала и в дома си в гр. С.

В началото на 2004 година Петрова решила да напусне наеманото жилище, като до края на м. март същата изнесла намиращия се в него личен багаж и оставила на Димитрова притежавания от нея ключ за входната врата.

На 09.04.2004 година Попова, която живеела постоянно в с. Ч., пристигнала на гости в гр. Х. при Димитрова, като първата била майка на същата. На 11.04.2004 година двете се скарали, тъй като Попова искала да се прибира в дома си, а Димитрова не била съгласна с това. При спора последната нанесла побой на майка си, при който ѝ причинила контузия, охлузване и подкожен хематом в лявата теменна област на главата. На 16.04.2004 година Димитрова и Попова отново се скарали по повод настойчивото желание на последната да се прибере в с. Ч. Димитрова изпила същия ден една бутилка водка и около 25 хапчета с упойващо въздействие "Лемотан", след което завързала майка си в областта на ръцете, краката и устата с лепенка, тип "скоч" и я сложила на фотьойла в хола. След това Димитрова нанесла множество и със значителна сила удари в областта на гръдния кош на Попова, като го притискала и с крайниците си. Нанесла и множество и със значителна сила удари с твърди предмети в областта на главата на Попова при различно положение на тялото ѝ. При побоя Димитрова изпочупила намиращи се в апартамента чаши и бутилки, като с парче счупено стъкло порязала главата на майка си. Впоследствие Димитрова решила да помогне на Попова, като разкъсала тиксото, положила тялото ѝ на пода и го заляла с вода, но вследствие на нанесените удари и получените травми Попова починала. Под въздействието на употребените упойващи вещества Димитрова заспала и се събудила на сутринта на 17.04.2004 година, когато констатирала смъртта на майка си.

Установило се, че смъртта на Попова се дължи на съчетана черепно-мозъчна и гръдна травма с наличие на кръвоизлив под меките мозъчни обвивки, счупване на гръдната кост и двустранно счупване на ребра, като са били установени четири разкъсно-контузни рани в областта на главата, линейна рана в областта на главата с вид на порезна, кръвонасядания теменно-тилно двустранно и на меките черепни покривки в челната теменно-тилна област в ляво и челната и тилната в дясно, кръвонасядане под меките мозъчни обвивки, счупване на гръдната кост,

Контролен казус № 2 14 В 1

двустрочно счупване на ребра с кръвонасядания на меките тъкани и междуребрена мускулатура, кръвонасядания и охлузвания по горни и долни крайници, лявата хълбочна област и ляво седалище. При наличните травми на главата и гръдния кош настъпването на смъртта е било неизбежно, като в генезата за това роля е изиграла и установената мастна емболия.

Причинените уврежданията са резултат от множество и със значителна сила нанесени удари с или върху твърди тъпи предмети в описаните области на главата, гръдния кош и крайниците. Счупванията на гръдния кош и на ребра двустрочно са в резултат на удари и притискане на гръдния кош, като това е възможно да е станало с крайниците, порезната рана на главата е получена от действието на предмет с остър режещ ръб, какъвто могат да бъдат както счупени бутилки и чаши, така и от друго оръжие с характеристика на порезно, а раните в областта на главата са в резултат от действието на твърди тъпи предмети.

Смъртта на Попова не е настъпила моментално след получаване на описаните увреждания, а от порядъка на минути и дори часове и до загубата на съзнание от причинената черепно-мозъчна травма. По време на получаване на уврежданията и до загубата на съзнание пострадалата е изпитвала значителни по сила болки и страдания и е могла да извършва активни движения.

Пункт II

В продължение на няколко дни трупът на Попова бил оставен от Димитрова на пода в хола на жилището в гр.Х., тъй като същата не знаела какво да предприеме. Поради влошаването на състоянието на трупа и нежеланието на Димитрова да чака повече, на 25.04.2004 година същата отишла в жилището на Петрова в гр. С., като ѝ разказала какво е направила и помолила за помощ да се освободи от трупа на Попова. Двете отишли в заведение, намиращо се на пазара в гр. Х. жк "У" и обсъдили възможните варианти за освобождаване от трупа на Попова. На 26.04.2004г. в гр. Х. Петрова и Димитрова се срещнали отново, като първата обещала да ѝ помогне да погребат тялото на Попова. Същия ден около 11.30 часа Димитрова и Петрова отишли в местността "Водопада" в жк "У" гр. Х., за да намерят място за заравяне на трупа, като Петрова носела със себе си права лопата и пазарска чанта. Двете спрели между храстите в парковото пространство между бл. 103 и бензиностанция "Лъч" и по предложение на Петрова, Димитрова започнала да копае пръстта. В този момент Петрова решила да умъртви Димитрова, за да предотврати последващи неприятности за себе си от убийството на Попова. Същата напръскала лицето на Димитрова с газов спрей, който носела със себе си, след което застанала зад нея, преметнала през врата ѝ декоративно коланче, тип "плитка", започнала да го дърпа към себе си и да го стяга

около шията ѝ. Вследствие на задушаването Димитрова загубила съзнание и Петрова преустановила действията си. Около 14 часа на 26.04.2004 година Димитрова била открита от Георгиев в безпомощно състояние в близост до бензиностанцията и впоследствие била откарана в болницата в гр. Х., където ѝ била оказана спешна медицинска помощ. По тялото на Димитрова била установена странгулационна бразда в областта на шията с ширина от около 1 см, раздвояваща се отпред и достигаща до 1.5 см и губеща се отзад на шията. Установен е и оток и подкожен хематом в областта на странгулационната бразда, както и кръвонасядания и охлузвания по горните и долните крайници, хълбочната област и счупване на ноктите на 4-ти и 5-ти пръсти на дясната ръка. Причинена била механична асфикция по механизма на загърляне – пристягане на шията с примка, като след въздействието върху шията пострадалата е получила оток на мозъка с притискане на жизнено важни центрове на сърдечна и дихателна дейност и е загубила съзнание, което е довело до разстройство на здравето, временно опасно за живота ѝ. Притискането в областта на шията е много мъчително, съпроводено със значителни болки и страдания, задушаване, ужас от недостига на въздух и загуба на съзнанието. Поради нарастващия оток на мозъка и потискането на жизнено важни центрове при неоказване на своевременно и висококвалифицирана медицинска помощ смъртта на пострадалата неминуемо е щяла да настъпи.

ВЪПРОСИ:

1. Каква е правната квалификация на деянията за всяко едно от лицата по отделните пунктове?
2. Какви действия по разследването следва да се извършат в хода на досъдебното производство за обективно, всестранно и пълно изясняване на фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване? Ако прецените че следва да бъдат назначени експертизи, посочете какви обстоятелства ще бъдат изследвани чрез тях и какви следва да бъдат експертизите?
3. Следва ли да бъдат отделени материалите в отделно производство срещу Петрова за извършено престъпление от общ характер по пункт II и по каква причина ?
4. Определете компетентните да осъществят разследването прокурор и разследващ орган.
5. Кой е компетентният съд да разгледа делото като първа инстанция, след внасянето на обвинителния акт?